

ZNACZENIE SAMOOCENY DLA LĘKU PORODOWEGO U MŁODYCH KOBIET

dr Natalia Pilarska

Wydział Psychologii, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

Bydgoszcz, Poland

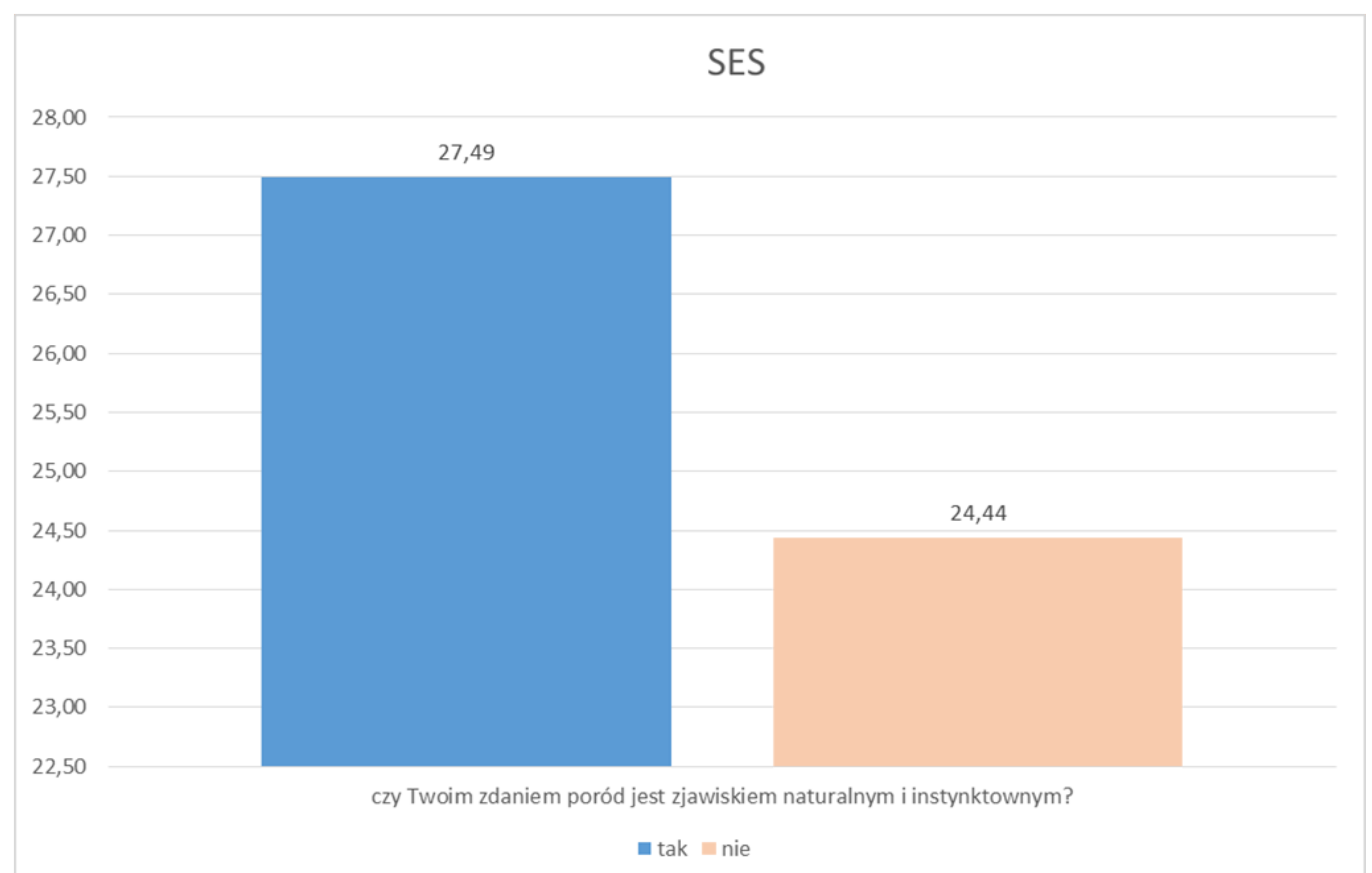
(nat.pilarska@gmail.com)

Tło badań:

Aktualna sytuacja epidemiologiczna, związana z pandemią COVID-19, nie ułatwia rozpoczęcia rodzicielstwa. Doświadczenie ciąży i porodu w czasach pandemii sprzyja wyższym wskaźnikom zamartwiania się o własne zdrowie (Corbett i in., 2020). Konsekwencje obostrzeń okołoporodowych, do których należy między zakaz porodów rodzinnych w wybranych placówkach, skutkuje wysokim poziomem stresu i lęku u kobiet, wyższym bólem i częstszym zakończeniem porodu cesarskim cięciem (Fathi Najafi i in., 2017). W obliczu tych okoliczności i zwiększania się liczby cięć cesarskich na życzenie kobiet, które dotyczy nawet do 14% kobiet ciężarnych na świecie (Cekański, 2009), warto podkreślać istotność lęku porodowego dla przebiegu porodu oraz zdrowia matki i dziecka oraz poszukiwać obszarów, które należy wspomagać, by wspierać ich funkcjonowanie psychiczne.

Metody:

Prezentowane badanie zostało przeprowadzone na grupie 604 kobiet w wieku 19-24 lata, które nie są i nie były nigdy wcześniej w ciąży. Badano związek samooceny (rozumianej jako świadoma, pozytywna lub negatywna postawa wobec Ja, mierzonej narzędziem SES M. Rosenberga) z nasileniem lęku porodowego, chęcią posiadania dziecka oraz postrzeganiem samego zjawiska porodu, które mierzone były przy użyciu autorskiej ankiety.

Wyniki

1. Założono, że im wyższa samoocena tym niższe ryzyko wystąpienia lęku porodowego. Aby sprawdzić prawdziwość postawionej hipotezy badawczej wykonano korelację rho Spearmana dla zmiennych SES (samoocena) i lęku porodowego. Analiza nie wykazała istotnej statystycznie korelacji ($\rho = -0,07$, $p = 0,08$).
2. Założono również, że poziom samooceny nie wpływa na zadeklarowaną chęć posiadania dziecka. Aby sprawdzić prawdziwość postawionej hipotezy badawczej wykonano test Kruskalla-Wallisa dla zmiennej zależnej SES (samoocena) i chęci posiadania dziecka. Analiza nie wykazała istotnego statystycznie efektu ($H(1) = 3,49$, $p = 0,06$), co potwierdza zakładaną hipotezę.
3. Ponadto założono, że poziom samooceny wpływa na przekonanie, że poród jest zjawiskiem naturalnym i instynktownym. Aby sprawdzić prawdziwość postawionej hipotezy badawczej wykonano test U-Manna-Whitney'a dla prób niezależnych dla zmiennej zależnej SES (samoocena) i czynnika przekonanie na temat porodu. Analiza wykazała istotny statystycznie efekt ($U = 12512$, $p < 0,01$). Osoby, które deklarowały, że poród jest zjawiskiem naturalnym i instynktownym miały wyższe wyniki na skali SES ($M = 27,49$, $SD = 5,03$), niż osoby, które tak nie uważały ($M = 24,44$, $SD = 4,7$).

Wnioski

1. Większość badanych kobiet boi się porodu w umiarkowanym (18,21%) bądź znacznym stopniu (71,04%), w tym szczególnie komplikacji porodowych (64,57%) i bólu związanego z porodem (56,63%).
2. Nie znaleziono znaczenia samooceny dla lęku porodowego oraz chęci posiadania dziecka.
3. **Wyniki badania wskazują, że kobiety o wyższej samoocenie częściej spostrzegają poród jako zjawisko naturalne i instynktowne niż te, które charakteryzują się niższą samooceną, co w konsekwencji może wiązać się z większą łatwością w obrębie poradzenia sobie z wyzwaniem, jakie sam poród stanowi.**
4. Poszukiwano moderującego znaczenia traumatycznych narracji porodowych oraz oceny opieki ginekologicznej w Polsce dla powyższych zależności, jednak nie odnotowano istotnych statystycznie wyników, co wskazuje na konieczność dalszych poszukiwań.

Bibliografia

1. Cekański, A. (2009). Tokofobia – lęk przed porodem naturalnym – prośba o cięcie cesarskie. *Przegląd Ginekologiczno-Położniczy*, 9 (2), 31–33.
2. Corbett, G.A., Milne, S.J., Hehir, M.P., Lindow, S.W., O'connell, M.P. (2020). Health anxiety and behavioural changes of pregnant women during the COVID-19 pandemic, *European Journal of Obstetrics, Gynecology, and Reproductive Biology*, 249, 96–97. <https://doi.org/10.1016/j.ejogrb.2020.04.022>.
3. Fathi Najafi, T., Latifnejad Roudsari, R., Ebrahimipour, H. (2017). The best encouraging persons in labor: A content analysis of Iranian mothers' experiences of labor support, *PLoS ONE*, 12(7), 1–14. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0179702>.